

Tuntisuunnitelma 1

Päivämäärä:

Tunnin teema: Kartanluku

Ryhmä: 3 luokkalaiset

Tavoite ryhmälle: Oppia lukemaan karttaa, karttamerkit tutuksi, nauttia ja iloita ulkona liikkumisesta ja suunnistamisesta

Tavoite ohjaajalle: Selkeä ohjaaminen, luoda iloinen ja oppimishaluinen ilmapiiri

Lähteet: olekartalla.fi, www.mukaan.net (maastoleikit), suunnittelenliikuntaa.fi

Tavoitteet	Harjoitus	Aika	Materiaali	Organisointi	Feedback Opetussuunnitelma
<ul style="list-style-type: none"> - Karttakuvan hahmottaminen - Kartan ja maaston vertaaminen 	Koulun pihan piirtäminen <ul style="list-style-type: none"> - Kaikki pirtää oman kartan koulun pihasta - Verrataan oikeaan karttaan - Erot? Puutteet? 	10 min	Paperia ja kyniä Koulun pihan kartat kaikille	Koulun pihalla jos sää sallii. Ringissä.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ympäristöoppi T16: ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geometiataitoja</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Karttamerkkien oppiminen - Rastien merkintä - Ajattelukyky 	Koulun pihan kartan läpikäynti <ul style="list-style-type: none"> - Mitä kartasta löytyy? - Mikä kuvio tarkoittaa mitäkin, karttamerkit? (Kertausta?) - Miten rasti merkitään karttaan? Minkälaisiin kohteisiin voi laittaa rastin? - Antaa lasten itse miettiä ja kertoa. 	15 min	Kartat kaikilla Kartta merkit	Koulun pihalla.	
<ul style="list-style-type: none"> - Oma olinpaikan määrittäminen - Ympäristön havainnointi - Karttamerkkien tuntemus - Reitinvalintaa - Maastoon tutustuminen 	Kartan kanssa kävelyä (koulun piha-alueella) <ul style="list-style-type: none"> - Seuraa opettajaa - Opettaja kysyy oppilailta missä ollaan kartalla ja oppilaat näyttää - Opetellaan suuntaamaan kartta oikein - 2-3 hengen ryhmissä käydä paikoissa minkä opettaja näyttää kartalta 	30 min	Kartat kaikilla Kynä	Käytetään koko koulun pihaa hyväksi	

<ul style="list-style-type: none"> - Joukkuepelaamista ja positiivinen joukkuehenki - Taktinen ajattelu - Nopeutta ja ketteryyttä - Kestävyys - Ympäristön tunteminen ja havainnointi - Hauskanpito 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat kertoo ennen merkille menoa mitä merkki tarkoittaa ja mitkä ovat näkymät, ja takaisin tullessaan kertoo arvasiko oikein <p>Rastilipun ryöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaksi joukkuetta, molemmilla oma lippu jonka joukkue piilottaa merkitylle alueelle - Tarkoituksena ryöstää vastustajan lippu - Osa joukkueesta voi suojella lippua, niin että vastustaja ei keksi missä se on. Kiinniotetut joutuu ”vankilaan” - Pelastaa voi vankilasta oma joukkuelainen koskettamalla 	<p>30 min</p>	<p>Kaksi rastilippua</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Liikunta T1: kannustaa oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntatehtäviä ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen.</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Oppia miksi suunnistusta on koulussa 	<p>Mitä hyötyä on kartanlukutaidosta/suunnistuksesta?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lyhyt lopetus tunnille jos aikaa jää 	<p>5 min</p>		

Tuntisuunnitelma 2

Päivämäärä:

Tunnin teema: Viuhkasuunnistus

Ryhmä: 3 luokkalaiset

Tavoite ryhmälle: Vahvistaa perustaitoja suunnistuksessa ja pitää hauskaa

Tavoite ohjaajalle: Saada lapset innostumaan suunnistuksesta, rastien löytämisestä

Lähteet: olekartalla.fi, <http://www.mukaan.net/joomla/leikit/maastoleikit>, suunnittelenliikuntaa.fi

Tavoitteet	Harjoitus	Aika	Materiaali	Organisointi	Feedback Opetussuunnitelma
- Vahvistaa oppiminen	Kertausta viime kerrasta <ul style="list-style-type: none"> - Karttamerkit - Kartan suuntaaminen - Rastipiste - Mihin karttaa käytetään 	5 min	Kartat kaikilla	Koulun pihalla ringissä	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ympäristöoppi T16: ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geometiataitoja</i>
- Lämmittely	Kartan värit (liite)	5 min	Kartan värit moniste	Koulun pihalla	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Liikunta T: ohjata oppilasta sekä vahvistamaan tasapaino- ja liikkumistaitojaan että soveltamaan niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina sekä eri tilanteissa.</i>
- Alueeseen tutustuminen ja ympäristön havainnoiminen	Tasapainoilurata pareittain <ul style="list-style-type: none"> - 2-3 hengen ryhmissä liikutaan ja tutustutaan alueeseen - Yksi johtaja, toiset seuraa - Etsitään tasapainoa ja kiipeilyä vaativaa maastoa - Johtaja vaihtuu opettajan merkistä 	10 min	Kartat kaikilla	Koulun pihalla	
- Tasapaino, kehontuntemus, kääntely, kiertäminen, koukistaminen ja ojentaminen	Vie rasti, hae rasti <ul style="list-style-type: none"> - Pareittain - Pari merkitsee rastipisteen ja vie rastilipun kyseiseen paikkaan - Tulee takaisin ja vaihtaa karttaa toisen parin kanssa ja 	20 min	Rasti per pari Kartat kaikilla Kynät	Koulun pihalla	
- Mielikuviutus					
- Kartan suuntaaminen					
- Oman olinpaikan määrittäminen					
- Reitinvalinta, päätöksenteko					
- Rastipisteen merkintä oikein					

<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelutaitoja - Suunnistustaitoja mittaava - Kartan lukua, ympäristön havainnointia - Liikkuminen koko alueella - Kartan suuntaaminen 	<p>hakevat toistensa viemät rastit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voidaan toistaa useamman kerran <p>Viuhkasuunnistus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opettaja on vienyt alueelle rasteja - Merkitsee jokaiseen karttaan yhden rastin ja lähtöpaikan kolmiolla (lähtöpaikka jokaisessa sama – missä opettaja on) - Joissakin kartoissa voi olla useampi rasti – antaa tason mukaan - Pareittain käydään suunnistamassa rastille ja takaisin, ja saadaan uusi kartta 	<p>30 min</p>	<p>Merkityt kartat Rastit (valmiiksi sijoitettu)</p>	<p>Koulun pihalla</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Loppuleikki, hauskaa ja ei tarvitse paljon ajattelua - Sosiaalista - Kestävyyttä, nopeutta ja ketteryyttä 	<p>Hännänryöstöä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jokainen saa ”hännän” joka laitetaan housun kaulukseen selän puolelle niin, että sitä näkyy noin 30 cm - Tarkoitus on varastaa toisilta häntiä ja samalla suojella omaa häntää - Kun saa varastettua hännän pitää sekin kiinnittää housunkaulukseen - Kun opettaja päättää leikin lasketaan häntien määrä ja voittaja on se jolla on eniten häntiä 	<p>20 min</p>	<p>Kahden värisiä nauhoja, tarpeeksi koko luokalle</p>	<p>Koulun pihalla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Liikunta T8: ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelämään toimintaansa ja tunnelmaisuuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen.</i>

KARTAN VÄRIT

<http://www.olekartalla.fi/vinkit-opetukseen/tuntisuunnitelmia/taso2-1-kerta/>

1. Mitä vihreä tarkoittaa kartalla?

Kuvaile miten alla olevat vihreän sävyerot poikkeavat toisistaan?



2. Mitä keltainen kuvaa kartalla?

Kuvaile miten alla olevat keltaisen sävyerot poikkeavat toisistaan?



3. Mitä sininen kuvaa kartalla?

Kuvaile miten alla olevat siniset karttamerkit poikkeavat toisistaan?



4. Mitä musta kuvaa kartalla?

Nimeä 5 erilaista mustaa karttamerkkiä

5. Minkä värisellä on kuvattu maanpinnan muodot kartalle?

Minkälainen maapohja on kuvattu kartalle ruskealla?

6. Minkä värisellä on kuvattu tavallinen metsämaasto kartalle?

Tuntisuunnitelma 3

Päivämäärä:

Tunnin teema: Rastibongaus

Ryhmä: 3 luokkalaiset

Ryhmän tavoite: Tutustua eri maastoon, luontoon ja syventää suunnistustaitoja

Ohjaajan tavoite: Tutustuttaa maastoon mukavalla ja turvallisella tuntuvalla tavalla, saada lapset innostumaan luonnosta ja siellä suunnistamisesta

Lähteet: olekartalla.fi, suunnittelenliikuntaa.fi, www.mukaan.net

Tavoitteet	Harjoitukset	Aika	Materiaali	Organisointi	Feedback Opetussuunnitelma
<ul style="list-style-type: none"> - Tutustua eri mittakaavoihin ja niiden tarkoitus - Suunnistustaito - Lämmittely - Hauskanpito - Havainnointikyky - Maastoon tutustumien 	<p>Nyt siirrytään maastoon</p> <p>Käydään läpi eri mittakaavat lyhyesti</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1:5000, 1:10 000 ja 1:15 000 - Suunnistuskarttoja löytyy eri mittakaavoissa - Miksi pitää tiedostaa? -> asiat tulee vastaan nopeammin/hitaammin <p>Sardiinit purkissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yksi menee piiloon ja loput laskee 50 - Kun laskettu kaikki alkavat itsenäisesti etsimään piiloon mennyttä henkilöä - Kun hänet löytää pitää jäädä samaan piiloon - Lopuksi kaikki ovat samassa piilossa, kuin sardiinit purkissa - Se joka löysi ensimmäisenä on seuraava piiloon menijä 	<p>15 min</p> <p>20 min</p>	<p>Karttoja eri mittakaavoilla, esimerkkinä lapsille</p>		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ympäristöoppi T16: ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geometiataitoja</i> • <i>Ympäristöoppi T 9: ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä</i> • <i>Ympäristöoppi T10: tarjota oppilaalle mahdollisuuksia harjoitella ryhmässä toimimista erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutustilanteissa, innostaa oppilasta ilmaisemaan itseään ja kuuntelemaan muita sekä tukea oppilaan valmiuksia tunnistaa, ilmaista ja säädellä tunteitaan</i> • <i>Liikunta T3: ohjata oppilasta sekä</i>

<ul style="list-style-type: none"> - Alueeseen tutustuminen ja ympäristön havainnoiminen - Tasapaino, kehontuntemus, kääntely, kiertäminen, koukistaminen ja ojentaminen - Mielikuvitus 	<p>Tasapainoilurata pareittain maastossa</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2-3 hengen ryhmissä liikutaan maastossa ja tutustutaan maastoon - Yksi johtaja, toiset seuraa - Etsitään tasapainoa ja kiipeilyä vaativaa maastoa/välineitä mitä puistosta löytyy - Johtaja vaihtuu opettajan merkistä 	<p>10 min</p>	<p>Kartat kaikilla</p>		<p><i>vahvistamaan tasapaino- ja liikkumistaitojaan että soveltamaan niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina sekä eri tilanteissa.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristön havainnointi - Nopeus ja ketteryys - Itsenäisyys - Rastien merkitseminen - Kartanlukutaito, merkit ja suuntaaminen 	<p>Rastibongaus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opettaja vie valmiiksi rasteja maastoon, näkyville paikoille - Osallistujien karttoihin merkitään punaisella kynällä alue - Osallistujille kerrotaan rastien määrä - Annetaan käytössä oleva aika ja annetaan lasten itse etsiä rastit ja merkitä ne karttaansa - Pareittain - Lopuksi käydään yhdessä läpi oikeat pisteet rasteille 	<p>40 min</p>	<p>Kartat ja kynät kaikilla pareilla</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Rauhoittuminen - luonnon arvostus ja oman arvon miettiminen 	<p>Halaa puuta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaikki valitsevat oman puun - Antaa sille halin - Rauhoittuminen ja miettii mitä puu ajattelee hänestä ja mitä lapsi ajattelee puusta 	<p>5 min</p>			

Tuntisuunnitelma 4

Päivämäärä:

Tunnin teema: Veikkaussuunnistus

Ryhmä: 3 luokkalaiset

Ryhmän tavoite: Leikkien liikkua maastossa ja luonnosta nauttiminen

Ohjaajan tavoite: Saada kaikki lapset osallistumaan ja liikkumaan luonnossa, antaa palautetta ja ohjata kehityksessä

Lähteet: olekartalla.fi, www.mukaan.net (maastoleikit)

Tavoitteet	Harjoitus	Aika	Materiaali	Organisointi	Feedback Opetussuunnitelma
<ul style="list-style-type: none"> - Liikkua nopeasti maastossa, tasapaino - Lämmittely - Hauskanpito ja sosiaalisuus - Luonnosta nauttiminen 	<p>Karhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yksi on karhu ja samalla kiinniottaja - Muut muodostavat 3-4 hengen ryhmät, ja päättävät mikä metsäinäläin ryhmä haluaa olla - Karhulla on oma pesä, ja muilla eläinryhmillä omat pesät karhunpesän ympärillä - Kun karhu kutsuu jotain ryhmää, pitää niiden ryhmän henkilöiden lähteä juoksemaan karhun pesää ympäri. - Karhu voi kutsua useampia pesiä samaan aikaan, tai vaikka kaikki pesät. - Kun karhu huutaa ”nälkä” lähtee hän jahtaamaan, ja kaikki eläimet yrittävät päästä takaisin omaan pesään jäämättä kiinni. - Ne jotka jää kiinni auttavat karhua ottamaan loput eläimet kiinni seuraavilla 	20 min		Maastossa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Liikunta T8: ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelämään toimintaansa ja tunnelmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen.</i> • <i>Liikunta T9: ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä kantamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista.</i>

<ul style="list-style-type: none"> - Suunnistustaitoja - Kartanluku taito - Ryhmätyöskentely - Liikkuminen luonnossa - Joukkuepelaamista ja positiivinen joukkuehenki - Taktinen ajattelu - Nopeutta ja ketteryyttä - Kestävyys - Ympäristön tunteminen ja havainnointi - Hauskanpito - 	<p>kierroksilla kunnes kaikki on saatu kiinni.</p> <p>Veikkaussuunnistus</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2-3 hengen ryhmissä - Jokainen saa kartan, johon rastit on piirretty kolmen ryhmiin ja merkitty karttaan veikkausmerkeillä - Todellisuudessa on vain yksi rasti kutakin ryhmää kohti - Oppilaiden tehtävä on suunnistaa rastiryhmälle ja merkitä minkä veikkausmerkin kohdalla rasti oli - Opettajalta löytyy oikeat vastaukset <p>Rastilipun ryöstö maastossa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaksi joukkuetta, molemmilla oma lippu jonka joukkue piilottaa merkitylle alueelle - Tarkoituksena ryöstää vastustajan lippu - Osa joukkueesta voi suojella lippua, niin että vastustaja ei keksi missä se on. Kiinniotetut joutuu ”vankilaan” - Pelastaa voi vankilasta oma joukkuelainen koskettamalla 	<p>40 min</p> <p>30 min</p>	<p>Jokaisella ryhmällä oma kartta</p> <p>Kaksi lippua</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ympäristöoppi T16: ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geometiataitoja</i>
--	---	--	--	---

Tuntisuunnitelma 5

Päivämäärä:

Tunnin teema: QR-Koodit

Ryhmä: 3 luokkalaiset

Tavoite ryhmälle: Oppia käyttämään QR-koodeja, pitää hauska viimeinen tunti, näyttää suunnistustaidot ja ympäristöopin osaaminen

Tavoite ohjaajalle: Ohjata lapsia QR-koodien käyttämisessä

Lähteet: qr-koodit.fi, www.perunakellari.fi, www3.otava.fi/kymp/

Tavoitteet	Harjoitus	Aika	Materiaali	Organisointi	Feedback Opetussuunnitelma
<ul style="list-style-type: none"> - Vahvistaa ympäristöopin tietoja - Suunnistustaitojen näyttäminen, onko oppinut? - Hauskaa, innostavaa, kilpailua - Ympäristön havainnointi ja maastossa liikkuminen, reitinvalintaa - Parin kanssa yhteistyö 	<p>QR-koodit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kertoa QR-koodeista, miten niitä käytetään, - Tarvitaan QR koodi lukija sovellus, jotta voi lukea koodit Mikäli käytetään materiaalia internetistä – puhelimesta tai tabletissa tulee olla nettiyhteys - Pareittain - Opettaja asettanut etukäteen rastit maastoon > kts. kohta valmiita QR koodi tehtäviä - Rasteilta löytyy QR-koodit - Opettajalta löytyy vastaukset - Vastausten läpikäynti, pisteiden lasku ja voittajan selvittäminen 	<p>75 min</p> <p>15 min</p>	<p>Kartat kaikille Kynä ja paperi/pari Rastit jossa QR-koodit</p>	<p>Maastossa tai koulun pihassa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ympäristöoppi T7: ohjata oppilasta ymmärtämään arjen teknologisten sovellusten käyttöä, merkitystä ja toimintaperiaatteita sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään ja luomaan uutta yhdessä toimien</i> • <i>Ympäristöoppi T1: ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti</i> • <i>Ympäristöoppi T15: ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen</i>